

Unitat didàctica:

LA POESIA D'EN JAUME VIDAL ALCOVER

Aquest curs escolar, quan es compleixen deu anys de la mort de Jaume Vidal Alcover, un equip de mestres de l'escola de pràctiques, encoratjat per Antoni Artigues, hem programat i duit a terme una unitat didàctica treballant la seva poesia amb alumnes dels tres cicles de primària, vegeu-ne els resultats.

*Maria Cañellas Rubí, Xesca Crespí Daviu i Àngels Luján Sureda
Mestres del C. P. de Pràctiques*

Objectius generals

- 1- Apropar la figura de Jaume Vidal Alcover com a poeta als alumnes.
- 2- Donar a conèixer l'obra poètica de Jaume Vidal Alcover.
- 3- Treballar la seva poesia.

Continguts

- El vers, la rima, el ritme i l'entonació.
- Iniciació a la mètrica.
- Introducció d'algunes figures poètiques.
- Recitació i memorització de poemes.
- Vida i obra de Jaume Vidal Alcover.

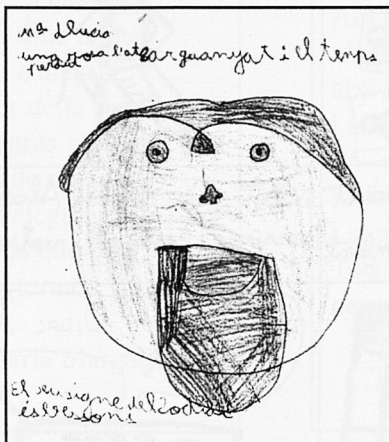
Aplicacions didàctiques

1r. cicle	2n. cicle	3r. cicle
<p>1 a. Sessió d'audició de l'exposició biogràfica de Jaume Vidal Alcover per part dels alumnes de tercer cicle.</p> <p>1 b. Fer un dibuix de com s'imaginen que seria el poeta acompanyat d'una frase representativa per a ells de la seva vida (individual).</p> <p>2. Lectura per part del/de la mestre/a dels poemes seleccionats pel tercer cicle.</p> <p>3. Il·lustració d'un poema donat.</p> <p>4. Fer variacions sobre una estrofa d'un poema canviant la darrera paraula que rima.</p> <p>5. Creació d'un cal·ligrama.</p> <p>6. Crear un rodolí.</p>	<p>1 a. Sessió d'audició de l'exposició biogràfica de Jaume Vidal Alcover per part dels alumnes de tercer cicle.</p> <p>1 b. Elaboració d'una auca sobre la vida del poeta (en petit grup).</p> <p>2. Lectura per part dels alumnes dels poemes seleccionats pel tercer cicle.</p> <p>3. Extreure paraules d'un poema i construir-ne un de nou.</p> <p>4. Completar versos amb paraules de la mateixa rima del vers anterior.</p> <p>5. A partir d'un poema donat construir-ne un de nou conservant la mateixa temàtica.</p> <p>6. Crear una glosa.</p>	<p>1 a. Recerca de la biografia de Jaume Vidal Alcover (individual)</p> <p>1 b. Adaptació de la biografia de Jaume Vidal Alcover en forma de conte per exposar als altres cicles.</p> <p>2. Donada una selecció de poemes fer-ne una lectura general. A partir d'aquesta lectura elegir en grups aquells que consideren més adients.</p> <p>3. Extreure paraules d'un poema i construir-ne un de nou.</p> <p>4. Allargar o continuar un poema</p> <p>5. A partir d'un poema donat construir-ne un de nou conservant la temàtica o bé l'estructura.</p> <p>6. Crear una poesia.</p>

Part pràctica

Primer cicle (1r. curs)

1.- Després d'haver escoltat els trets més importants de la biografia de Jaume Vidal Alcover, els/les alumnes han fet un retrat del poeta tal i com es pensen que era. Posteriorment s'han escrit unes frases representatives i clares per a ells/elles de la seva vida o biografia.

4.- A partir del poema "Cançó d'amor" s'han fet sis grups corresponents a les sis estrofes del poema. Cada grup té el nom d'una paraula relacionada amb el món de la poesia. Una vegada repartides les estrofes, cada grup ha variat la darrera paraula que rima, de cada vers de la seva estrofa. El resultat és aquest:

CANÇÓ D'AMOR

Una vida et parlaré
i tota la mort que em deixis
vida la recitaré.

Si t'estim és perquè visc,
amb la voluntat de fada:
estima'm enamorada,
passa vida i gira risc.

Una vida t'he estimat
i la mort que em somiava
i que no m'has recordat.

T'estim perquè no tenc res,
i he de viure de pensar-te:
jo ara jug amb na Marta
la resta, trumfos en vers.

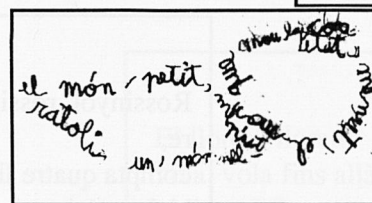
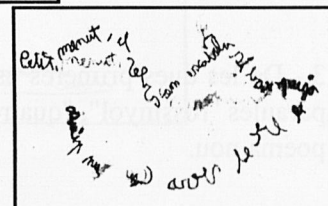
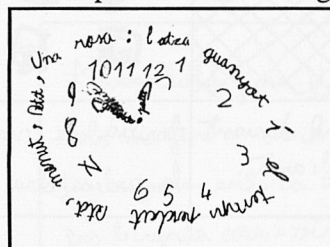
Vida sencera he volgut:
perquè no em dones més rima
si veus que n'estic perdut?

T'estim, tot ha començat,
i sempre jo et voldria:
sols tenc una bogeria,
i és la d'haver-te esperat.

3.- Hem començat amb el poema "La Margalida". L'ha llegit la mestra i després els/les alumnes. Finalment han fet la corresponent il·lustració.

5.- Havent llegit el poema "Petit, menut" els/les alumnes han seleccionat les tres estrofes de dos versos per fer-ne un cal·ligrama.

6.- En gran grup o grup-classe hem creat alguns rodolins. Per començar hem pensat amb els rodolins que fa el Petri al Club Super 3. Després n'hem fet un de dedicat al poeta Jaume Vidal Alcover.

Un animal el lleopard
que mai no se'l veu covard.

Una dona que és monja,
no li agrada la taronja.

Ens agrada la poesia
perquè ens dona alegria.

El poeta Jaume Vidal
fa poemes de Nadal.

Segon cicle (3r. curs)

1.- Elaboració d'una auca sobre la vida del poeta (en petit grup)

<p>AUCA DE JAUME VIDAL ALCOVER</p>		
<p>JUAN Carlos RIGO</p> <p>3^aA</p>	<p>A la comarca de llevant un dia nasqué un infant.</p>	<p>Nebot de Joan Alcover escriure com ell, sabia fer.</p> <p>Em JAUME VIDAL ALCOVER ES FAMOS</p>
<p>Sempre amb llibres pel davant els estudis ania ampliant.</p>	<p>Aniria a ser un bon poeta la seva obra ens diu la feta.</p>	<p>Plena de novel·la, teatre i poesia més la seva biografia.</p>

3.- De les dues primeres estrofes de la segona de les "Dues cançons llunàtiques" se n'han subratllat les paraules "rossinyol", "quatre llunes", "amor", "aire", "rossinyola"; Amb aquestes paraules han construït un poema nou.

<p>Oh rossinyol!, cantor de les quatre llunes.</p> <p>Això ho fas per la teva rossinyola.</p> <p>I el cant d'amor que li dones, vola i vela per l'aire pur.</p> <p>Àlvar Obrador</p>	<p>Rossinyol rossinyol cantai- re, compta quatre llunes al fons del gran amor.</p> <p>Canta cada nit per la rossinyola, oh lluna blanca, fes que aquesta nit sigui enamorada.</p> <p>Jordi Pujol</p>	<p>Rossinyol que cantes bé, rossinyol pots ser cantor, aniràs a la lluna amb el teu amor, ai dolor! Quatre llunes i un mussol.</p> <p>Rossinyol que està trist i tot sol gira't darrera i veuràs la primavera amb la teva rossinyola.</p> <p>Sandra</p>
--	--	---

5.- Se'ls ha presentat el poema "Alegria" ("He inventat un horitzó?") perquè el llegissin, pensassin què els suggereix i què creuen que vol dir l'autor amb aquests versos. Després han construït un poema amb el mateix tema: "Alegria".

Em suggereix alegria, ganes de viure, il·lusions. Pens que l'autor vol dir que hem d'aprofitar la vida i gaudir-ne. (Alícia)

El cel dins la mar
brolla d'alegria.
Reflex de la llum,
li donaràs vida.
Fúria de mar
i so d'alegria,
escuma que puja,
el cor torna a viure.

Maria Margalida

Ara cantam i jugam,
alegres estam,
així feliços serem
i a tothom hi farem.

Si fa sol ens posam contents
i si plou algú també!
Tots motius tenim
per viure molt bé.

Toni

Vaig tenir un somni,
no volia despertar:
vaig trobar el meu avi
molt prop de la mar.

Era un dia assolellat.
i jo feliç de veritat:
els ocells trinaven alegres,
les ones estaven serenes.

Alícia

6.- Una vegada llegit el poema "La Margalida", en fan una glosa.

Au venga Margalideta
que no acabaràs mai,
si no fas molta vieta
no tindràs amagatall.

Neus Coll

Margalida fina fina
vol, menjar una mandarina?
fes bugada amb la xina
fes bugada cor i rime

Sara 3er Curs.

Tercer cicle (6è curs)

4.- S'han treballat, a partir del poema "El lloretó", els continguts conceptuals i pràctics de les nocions d'estrofa, vers, rima, ritme, entonació, mètrica i imatges poètiques (entre les quals han destacat la ploma cossiolaire, la vida muda i contenta). Després s'ha ampliat l'activitat allargant el poema amb una nova estrofa. Aquí en tenim alguns exemples:

Del lloretó lloretí,
la ploma cossiolaire,
que quan arriba el matí
vola ben alt i s'enlaira.

El lloretó lloretí
vola, vola fins allà,
el lloretó lloretí,
que volarà fins demà.

Lloretó lloretó,
s'aixeca dematí,
lloretó lloretí,
i canta una cançó.

El lloretó Loretó
va cantant pel carreró
fins que tothom queda tip
del lloretó lloretí.

5.- A partir del poema "Alegria" ("Mar. He dit mar.") n'han construït un de nou conservant la temàtica o bé l'estructura.

La mar és molt bonica
pel fons.

El cel va acompanyat
amb els núvols que fan figures.

La mar a vegades
es confon amb l'horitzó
I l'horitzó
és molt bonic
i joguinós.

No veis els minerals
amb el foc encès?

Jordi Antoni Pinya

Estels. He dit estels. ¿No heu vist
el vestit del sol?

Sol. He dit sol. ¿No heu tocat
la pell de la lluna?

Estels. No he dit estels, perquè ho dic
encara. I Sol.

L'univers
ple d'amics i amigues.

¿No escolteu la brisa suau
del mar?

Maria del Mar Margarit

MELODIA

Aucells, he dit aucells.
¿No heu sentit el seu cant
al matí?

Estels, he dit estels.
¿No heu vist els estels brillar
a la nit?

Aucells, no he dit aucells,
perquè encara ho dic
I els estels
el cel cobert de satèl·lits
i llunes.

No heu vist els estels
ballar al ritme
de la melodia dels aucells?

Laura López

6.- Prèvia lectura d'una selecció de poemes de Jaume Vidal Alcover, han aconseguit la creació de nous poemes propis amb les següents temàtiques:

*L'amistat, l'amor...

Amistat

Una vertadera amistat
dura una eternitat,
i quan l'amistat arriba al seu final
es guarda el record principal.

Quan l'amistat s'ha acabat
es diuen adeu amb la mar,
i per l'últim adeu
un viatge per el relleu.

Amistat

Un bon amic
és molt mal de trobar
i quan es troba
l'hem de cuidar.

La família la tenim
i no la podem canviar
però els amics,
si els podem triar.

Un bon amic
no sol gallar,
si un dia galla
s'ha d'oblidar.

Isabel Pares

*El mar.

El mar

El mar
sempre està caminant
amb les ones
cap endavant i cap enrere.

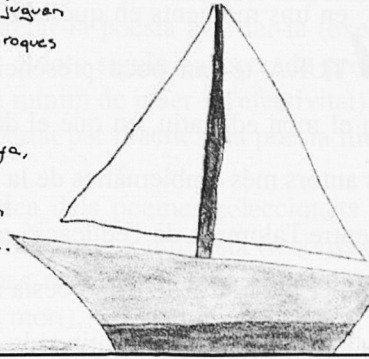
El mar és blau,
blau com el cel,
els núvols són blancs
com les ones del mar.

Al mar hi ha peixos
mhi ha grans i petits
i també de diferents
aspectes i colors.

LES ONES

Les ones ondulades
amb les barques juguen
i xoquen amb les roques
grises i dures.

Quant el vent bufa,
damunt al mar,
les ones s'enyaden
amb força i furia.

La Mar

Sòlid, líquid i gasós
banyetjo tots tres estats
el meu amic, el sol
perquè m'encanta la humitat

Encup, brama i mareja
es tomba, salina o mirall
i tracta d'igual manera
Tant el rei com el camall.

LA TARDOR

La tardor ha arribat
i l'estiu se n'ha anat
comença a fosc
i se'n va la calor

Amam a l'escola
amb una motxilla
amagant els xòlins,
i treiem els calçotins.

*Tema lliure.

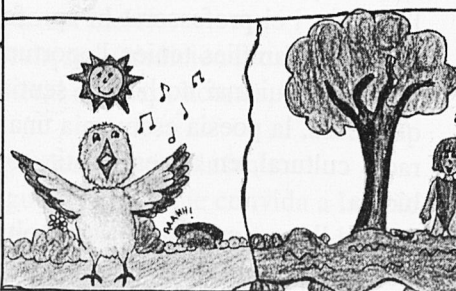
Nostres i el nostre pati

En el pati els nins som lliures,
com les gavines som al pati,
com l'aie al món;

Nostres com les gavines som.

Les quatre estacions

- A la primavera els ocells canten i
tots els nens s'enporten
- A l'estiu la gent banya
perquè poden nadar al mar.
- La tardor ja ha arribat
i la gent amb les pluges s'ha mullat.
- Amb l'hivern ve el Nadal i
els nens ens donen un bon regal.

LA LLUNA I LES ESTRELLES

Quan la lluna surt,
el sol s'amaga,
els núvols s'enyaden
i negra torna al cel.

Les estrelles brillen
amb tot el seu resplendor
envoltant la lluna
per donar-li més calor.

Mª Fina Denti

